

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

M. Ant. Mvreti Variarvm Lectionvm Libri XV

Muret, Marc-Antoine

Antverpiæ, M. D. LXXXVI.

Cap. 6. Ciceronis locus ex oratione pro P. Quinctio pulchrè à Paulo Manutio correctus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70864](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70864)

Eiusdem Horatii locus ex Isocrate propè conuersus.

CAP. V.

VENIT mihi in mentem quorundam eiusdem poëtae versuum è Sermonibus, quibus exponit, quæ primis temporibus vita hominum fuerit, agrestis videlicet, & ferina: utque post, rationis & orationis beneficio, ad ciuiliorem viuendi modum, & humanæ naturæ magis consentaneum venerint: qui quidem versus tantam habent cum Isocrate à quadam eiusdem rei narratione similitudinem & conuenientiam, ut eam poëta non modò imitatus, sed propè interpretatus esse videatur. qua de re ut cuius utriusque linguæ intelligenti existimare liceat, utriusque verba subiliciam. His igitur versibus eam Latinus vates sententiam est executus:

Cum proreperunt primis animalia terris,

Mutum & turpe pecus, glandem atque cubilia propter,

Vnguib; & pugnis, dein fustibus, atque ita porro

Pugnabant armis, quæ post fabricauerat vsus:

Donec verba, quibus voces sensusq; notarent,

Nominaq; inuenere. dehinc abstinere bello,

Oppida ceperunt munire, & ponere leges.

Isocrates autem ita Nicoclem loquentem facit: Ἐγχο-
μένε δ' ἡμῖν ᾧ πείθει ἀλλήλους, καὶ δούλον ποιεῖς ἡμᾶς αὐτὰς ποιεῖ ὡς
αὐτὸν βυλλισθῶμεν, ἔμφορον τῶ θεοῦ δ' ὡς ζῆλον ἀπιδράγημεν. ἀλλὰ καὶ
συνελθόντες πόλεις ἀκίσσαμεν, καὶ νόμους ἐθέμεθα, & quæ se-
quuntur.

*Ciceronis locus ex oratione pro P. Quintilio pulchre à
Paulo Manutio correctus.*

CAP. VI.

QUOD si facere nolit, atque inhibuerit eiusmodi
rationibus illum ad suas condiciones perducere: sese
nihil precari, & si quid agere velit, iudicio defendere. Ita
leguntur

guntur Ciceronis verba hæc ex oratione pro P. Quinctio in omnibus impressis libris, præterquam in Manutianis. quæ cum corrupta esse constaret, fuerunt, qui pro, *inhibuerit*, reponerent, *instituerit*. At præclare, ut solet, Manutius: de quo viro meritò dubitari potest, plus ne ipse Cicero, an ipsi Cicero debeat. Nam & ipse tractandis assiduè Ciceronis scriptis eam affectus est eloquentiæ laudem, qua vincit omnes: & cum ad ingenium, quo excellit, ad vidisset eam diligentiam, eamque laborum perpeffionem ac tolerantiam, qua vires, ipsamque adeò valetudinem suam, magno nostro omnium, quotquot eum, quia planè nouimus, plurimi etiam facimus, dolore prostrauit; incredibile est, quot ab errorum millibus eos libros felicissimè vindicarit. at ætas nostra mirificam quandam extulit vim hominũ improborum, qui magnam laudem in obreftatione positam putant, neque quicquam cupidius faciunt, quàm ut quicquid possunt, quacunque ratione possunt, et aliena gloria deterant, creduntque ita se demùm emeruros, si eos qui extant, depresserint. quam rationem grassandi ad famam nemo vnquam sapiens approbavit. sed me amoris quidam astus ab eo, de quo dicere cœperam, abduxit. omnino autem, cum de Paulo Manutio loquendum est, moderari orationi meæ neque volo, neque possum, neque debeo. alij complures rationem inire poterunt, quot ipsi locos in Ciceroe correxerint: illi aut vi, aut cum paucissimis, licet dicere,

Pauperis est numerare pecus.

in illius igitur libris (tandem enim ad propositum me referam tamen) is, de quo agebam, locus ita legitur: *Quod si facere nolit, atque imbiberit eiusmodi rationibus illi ad suas conditiones perducere, &c.* præclare, ut dixi.

Imbi-

Imbiberit enim est, hoc sibi planè proposuerit, hoc ita in mente ac cogitatione sua defixerit, vt euelli non queat. est autem ita scriptum omnibus litteris, in longè plurimis vetustis codicibus. sed insolentia locutionis fefellerat alios, quæ Manutium non fugit. meminerat enim ita locutum Lucretium lib. III.

Qui petere à populo fasces, seuâsque secures

Imbibit. & libro sexto,

— non quoddâ violari summa deum vis

Posit, vt ex ira pœnas petere imbibat acres.

vt ergo à Laetretio dictum est, *imbibat petere*, sic à M. Tullio, qui eum poëtam studiosissimè legerat, *imbiberit perducere*. Vfus eodem modo & Liuius libro secundo Annalium: *Neque memor eius, quod initio consulatus imbiberat, reconciliandi animos plebis.*

Epitheton, quo Corinthum ornauit Horatius, è Græcæ voce expressum videri.

C A P U T V I I.

BIMAREM Corinthum cùm diceret Horatius, non dubito quin exprimere voluerit Græcam vocem ἀμφιθάλασος. est autem ea vox non admodum frequens, proba tamen & antiqua: vsusque ea est Xenophon, cùm vrbis Atheniensis commoditates celebraret, doceretque, eam opportuno admodum locositam ad importanda & exportanda quæ opus foret. ita enim loquitur: Καὶ μὴν ἡ ἀπείρτος γέ ἐστι, ὁμῶς ὡσπερ ἴσῳ πάντων ἀνέμοις περιβάλλεται τε ὡν δέ ἐστι, καὶ ἀποπέμπεται ἀβέλει. ἀμφιθάλασος γάρ ἐστι. Hoc eò annotare visum est, quoniam in scholiis Horatianis, quæ abhinc annos quatuor, ad Io. Auansonium V. C. qui tum Romæ Gallorum regis legatus erat, miseram, cùm ceterarum urbium epitheta vnde sumpta essent, indicaf-

B sem;

Ant. Mureti
Varia Lectiones
LIB
28